

תקצאת מקרקעין מהממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש לחטיבה להתיישבות, ליישובים

מבואות יריחו ועמיחי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 4693 מיום 15.9.2019 ומס' 2583 מיום 30.3.2019 :

1. להנחות את הממונה על הרכוש הממשלתי ביהודה ושומרון (להלן: "הממונה") להקצות לחטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית את הקרקעות הנדרשות ליישובים מבואות יריחו ועמיחי, בהסכמי הרשאה, לטובת פיתוח היישובים וביסוסם, לרבות שטחים לצורך הקמת אמצעי ייצור וחקלאות, כמקובל ביישובי המגזר הכפרי באזור יהודה ושומרון (להלן: "הסכמי ההרשאה"). היקף שטח המקרקעין שיוקצה יקבע בין הממונה לבין ראש מינהלת ההתיישבות.
2. הקרקע שתוקצה במסגרת הסכמי ההרשאה תנוהל ותשווק על ידי החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית בהתאם לכללים החלים עליה ולפי כל דין.
3. הסכמי ההרשאה לא יבטלו ו/או ישנו הסכמי חכירה קיימים בין הממונה למתיישבים ביישוב עמיחי ולא ייפגעו בזכויות חכירה קיימות של מתיישבים מכוח הסכמי חכירה אלו.

דברי הסבר

החלטות ממשלה מס' 4693 מיום 15 בספטמבר 2019 הורתה על הקמת היישוב מבואות יריחו, והורתה על ביצוע הפעולות הנדרשות לקידום הסדרתו בהיבטים תכנוניים, משפטיים וכיו"ב.

החלטות הממשלה מס' 2583 מיום 30 במרץ 2017 הורתה על הקמת היישוב עמיחי, שנועד בין היתר לקלוט את מפוני עמונה, והורתה על ביצוע הפעולות הנדרשות לקידום הסדרתו בהיבטים תכנוניים, משפטיים וכיו"ב.

יצוין, כי במסגרת ההחלטות האמורות לא נדון אופן ניהול הקרקעות של היישובים האמורים ולא נכללה בהן הנחיה בעניין הקצאת קרקעות היישובים לחטיבה להתיישבות בחסותדרות הציונית העולמית (להלן: "חטי"ל") כמקובל, לשם פיתוחם וביסוסם.

יצוין, כי החטי"ל הוקמה כגוף ביצוע שתכליתו הקמת ופיתוח יישובים בישראל. פעילות החטי"ל כוללת הקמת יישובים במגזר הכפרי באיו"ש, וביסוסם הקהילתי, הכלכלי והחברתי. פעילות זו הוסדרה במסגרת הסכם שנחתם בין הממשלה לבין החסותדרות הציונית העולמית ביום 24.4.2017. במסגרת זאת, החטי"ל אף מנחת את הקרקעות עליהן הוקמו היישובים, לרבות הקצאת זכויות בהן למתיישבים, תכנון חשטח ופיתוח הקרקע. ניהול הקרקעות מתבסס על הסכמי הרשאה ארוכי טווח בין הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באזור יהודה ושומרון לבין החטי"ל.

לאור כל האמור לעיל, החלטה זו נדרשת כהשלמה להחלטות האמורות, כך שגם לגבי יישובים אלה יוקצו הקרקעות לחטי"ל כמקובל וכך ניתן יהיה לממש את החלטות הממשלה האמורות.

נתונים כלכליים ותחשפה על משק המדינה

אין

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

להחלטה אין השפעה על מצבת כח אדם

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון – תומך

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות – תומכת

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

- החלטת ממשלה מס' 4693 מיום 15 בספטמבר 2019
- החלטת ממשלה מס' 2583 מיום 30 במרץ 2017

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעת משפטית. אין מניעה משפטית לקדם את ההחלטה.

סיווגים

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ ובטחון

מגיש: השר במשרד הביטחון

כ"ט באב התשפ"ג
16 באוגוסט 2023

מדינת ישראל
משרד הביטחון

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

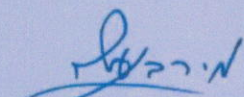
תאריך: כ"ט אב תשפ"ג
16 אוגוסט 2023
סימוכין: נ-תיועמש 160823-0443888

חוות דעת משפטית נלווית להצעת מחליטים בנושא "הקצאת מקרקעין על ידי הממונה על הרכוש הממשלתי ביו"ש לחטיבה להתיישבות לישובים מבואות יריחו ועמיחי"

1. הועברה לעיונו ולהתייחסותנו הצעת המחליטים שבנדון, שעניינה הקצאת קרקעות לחטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית עבור הקמת וביסוס היישובים מבואות יריחו ועמיחי.
2. להלן התייחסותנו להצעה.
3. אדמות המדינה באזור יהודה ושומרון מוחזקות ומנוהלות ע"י הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש מכוח צו מס' 59 (צו בדבר רכוש ממשלתי). כפי שהובהר בדברי ההסבר להחלטה, כלל יישובי המגזר הכפרי באיו"ש הוקמו במהלך השנים, על דרך של הקצאת הקרקע הנדרשת להקמת היישוב, מהממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש לחט"ל.
4. ביום 29.12.15 נחקק תיקון מס' 2 לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, תשי"ג – 1952, אשר הסדיר בחקיקה את אפשרות אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות לחט"ל ואת סמכותה של החט"ל לנקוט בפעולות הדרושות למימוש הסמכויות שנאצלו לה.
5. מתוקף החוק, אימצה הממשלה ביום 9.10.16 את החלטה מס' 1998, בעניין אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החט"ל. ההחלטה מאצילה סמכויות שונות לחט"ל ומעגנת מנגנוני פיקוח ובקרה על פעולותיה.
6. בסעיף 24 להחלטת הממשלה נקבע כי תוקם ועדה לגיבוש המלצות בנוגע לניהול האדמות ע"י החט"ל. עם זאת, לפי סעיף 2 להחלטה, הסכם המסגרת שייחתם בין הממשלה להסתדרות הציונית העולמית, יטיל על החט"ל, בין היתר, את האחריות להמשיך בניהול המקרקעין במגזר הכפרי, עד לגיבוש המלצות הועדה.
7. יצוין, כי ההסדרים שנקבעו בחוק ובהחלטת הממשלה, אושרו בפסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ 9518/16 הראל ואח' נגד כנסת ישראל ואח' (פורסם במאגרים).

8. ביום 24.4.2017 נחתם הסכם המסגרת בין משרד החקלאות ופיתוח הכפר לבין ההסתדרות הציונית העולמית, עליו הוחלט בסעיף 2 להחלטת הממשלה. במסגרת ההסכם, הוטל על החט"ל לבצע הפעולות הנדרשות להקמת ישובים חדשים בהתאם להחלטות ממשלה בעניינם (סעיף 15ב להסכם), וכן להמשיך בניהול המקרקעין במגזר הכפרי באיו"ש (סעיף 15א להסכם) בהתאם לפירוט המשימות שהוחלט להעביר לאחריות החט"ל, כמובא בסעיף 2 להחלטה.
9. לאור כל האמור, הקצאת הקרקע לחט"ל לטובת הקמת וביסוס הישובים מבואות יריחו ועמיחי, אפשרית משפטית, ומתיישבת עם הדרך הנוהגת, בהתאם לדיון, לפיתוחה של התיישבות כפרית באיו"ש.
10. ההחלטה המוצעת הנה בהתאם לסמכות החט"ל על פי חוק, ובהתאם להסכם שכרתה עם הממשלה. **משכך, אנו סבורים כי אין מניעה משפטית מלקבל את ההחלטה המוצעת.**

בברכה,

עו"ד מירב תמיר בן-עטר
אגף היועץ המשפטי למערכת הביטחון